

آیین نامه تشكیل های اسلامی دانشگاهیان

تصویب چهارصد و چهل و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۷۸/۶/۹

شورای عالی انقلاب فرهنگی

مقدمه:

دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی هر جامعه، معرف و میین بالاترین سطح تفکر و علم آن جامعه محسوب می شوند و اصول جهان بینی و نظام اعتقادی و ارزشی جامعه را در خود متجلی می سازند و با تربیت متفکران و دانشمندان و مدیران آینده، در جهت پخشیدن به حرکتهای گوناگون فکری، اعتقادی، فرهنگی و سیاسی جامعه مؤثر واقع می شوند. از اینجا می توان گفت که دانشگاه های مختلف جهان، علاوه بر اشتراکاتی که به اعتبار دانشگاه بودن، با یکدیگر دارند به اعتبار تعلق به جوامعی با بینشها و ارزشها مختلف واجد خصوصیاتی هستند که آنها را از یکدیگر متفاوت و متمایز می سازد.

جامعه ایرانی که در انقلاب اسلامی خود با رویکردهای الهی و معنوی، جهان بینی و نظام ارزشی اسلام را مبنای شئون گوناگون خود قرار داد، خواهان آن است که دانشگاه های متناسبی با مبانی و ارزشها اسلامی داشته باشد تا هم بتواند در آن دانشگاه ها از مبانی و معیارهای خود آگاهی و شناخت دقیق تر و ژرفتر حاصل کند و هم با تربیت متفکران و مدیران بر وفق آن مبانی و معیارها، به ترویج و تعمیم آنها در کل جامعه مبادرت نماید. ایفای چنین رسالت مهمی نیازمند تلاش و کوشش سازمان یافته دانشگاهیان در پرتو نظم و انضباط و قانونمندی است. آیین نامه حاضر بر مبنای چنین تفکری، با نظر به اصول عمومی و اختصاصی حاکم بر دانشگاه ها براساس تصویب شورای عالی انقلاب فرهنگی و به منظور توسعه و تشویق فعالیتها و حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان در چهار چوب قوانین موضوعه کشور تدوین گردیده است.

فصل اول : کلیات و تعاریف

ماده ۱. در این آیین نامه تعاریف زیر مورد نظر است:

۱-۱. دانشگاه: به هر یک از دانشگاه ها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی اعم از دولتی و غیردولتی اطلاق می شود.

تبصره : هر مرکز یا واحد دانشگاهی وابسته به دانشگاه های دولتی در دیگر شهرها و نیز هر واحد دانشگاه غیردولتی در این آیین نامه همانند دانشگاه محسوب می شود.

۱-۲. دانشگاهیان : عبارت از دانشجویان و اعضای هیأت علمی دانشگاه می باشد.

۱-۳. تشكیل اسلامی: جمعیتی مرکب از دانشگاهیان است که پس از دریافت مجوز رسمی فعالیت از مرجع ذی صلاح (هیأت نظارت دانشگاه - مصرح در فصل سوم این آیین نامه) در جهت تحقق اهداف اسلامی و ارزش‌های انقلاب و نظام اسلامی مصرح در چهارچوب قانون اساسی و این آیین نامه فعالیت می نماید.

۱-۴. عضو: به هر یک از دانشگاهیان که نسبت به ثبت نام خود در دفتر اعضای هر یک از تشكیلهای اسلامی اقدام نموده و پذیرفته شده است اطلاق می شود. (عضویت به منزله موافقت با اساسنامه تشكیل است.)

تبصره : هر فرد تنها می تواند در زمان واحد، در یک تشكیل اسلامی عضویت داشته باشد و در غیر این صورت عضویت مؤخر قابل قبول است.

ماده ۲. محدوده فعالیت:

هر نوع فعالیت سیاسی، فرهنگی و اجتماعی تشكیل های اسلامی در حدود اساسنامه تشكیل در داخل دانشگاه و در چارچوب ضوابط و مقررات دانشگاه و این آیین نامه و سایر قوانین موضوعه کشور مجاز است.

تبصره : فعالیت های تشكیلهای اسلامی در خارج از دانشگاه تابع قانون احزاب است.

۱-۲. برگزاری سخنرانی، تجمع، راهپیمایی، میزگرد، تریبون آزاد و نصب تابلوهای تشكیل های دانشجویی با ارائه مجوز از هیأت نظارت دانشگاه امکان پذیر است.

تبصره ۱ : انتشار هر نوع نشریه ای به استثنای نشریات علمی دانشگاهی با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره ۲ : راه اندازی هر نوع پایگاه اطلاع رسانی رایانه ای با مجوز شورای فرهنگی دانشگاه صورت می گیرد.

تبصره ۳ : شورای فرهنگی دانشگاه در صورت مغایرت هر نوع فعالیت فرهنگی، سیاسی و اجتماعی با مصالح دانشگاه، ضوابط شرعی و ارزش های انقلاب اسلامی، مراتب را به ریاست دانشگاه اعلام می نماید و رئیس دانشگاه موظف است در صورت اعلام شورای فرهنگی و یا مشاهده موارد خلاف از آنها جلوگیری کند.

فصل دوم. تشكیل ها:

۱-۳. تشكیل ها با طی مراحل زیر تأسیس می گردند:
۱-۱. حداقل ۵ نفر از دانشجویان یا ۳ نفر از اعضای هیأت علمی با داشتن شرایط زیر می توانند به عنوان هیأت مؤسس با ارائه نام مشخصی برای تشكیل، تقاضای صدور پروانه فعالیت نمایند:

الف. اعتقاد و التزام عملی به اسلام، ولایت فقیه و قانون اساسی.

ب. برخورداری از حسن شهرت و اخلاق اسلامی و حداقل دو نیم سال تحصیلی اشتغال به تحصیل در دانشگاه مذبور برای تشكیل های دانشجویی و حداقل دو سال استخدام رسمی آزمایشی برای تشكیل های اعضای هیأت علمی در دانشگاه مذبور.

۱-۲. کسانی که به موجب ماده ۷ قانون فعالیت احزاب، جمیعت ها و انجمن های سیاسی و صنفی از حق تأسیس جمیعت و حزب سیاسی و یا شرکت در هیأت رهبری آن محروم نمی توانند به عنوان هیأت مؤسس تقاضای صدور پروانه برای

ایجاد تشكل در مراکز آموزش عالی نمایند.

۳-۳. در صورت تأیید صلاحیت حداقل لازم اعضای هیأت مؤسس (موضوع بند ۱-۳) و تأیید نام تشكل، هیأت نظارت دانشگاه حداکثر ظرف پانزده روز کاری موافقت اصولی با تأسیس تشكل را صادر می نماید.

۳-۴. هیأت مؤسس مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ دریافت موافقت اصولی فهرست اسامی اعضا و اساسنامه را به هیأت نظارت تسلیم نماید. در غیر این صورت درخواست تأسیس کان لم یکن تلقی می شود.

تبصره : التزام به قانون اساسی، ولایت مطلقه فقیه، قوانین موضوعه کشور و آین نامه های مصوب بایستی مصرح ا در اساسنامه تشكل آمده باشد.

۳-۵. هیأت نظارت پس از دریافت فهرست اسامی اعضا (در حد نصاب لازم) ، حداکثر ظرف دو ماه نسبت به بررسی و تصویب اساسنامه و صدور مجوز برای تشكل واجد شرایط اقدام می نماید.

۳-۶. هیأت نظارت موظف است در صورت عدم تصویب اساسنامه، مراتب را به طور کتبی با ذکر دلایل و مستندات به متقارضیان اعلام نماید و متقارضیان می توانند ظرف مدت یک ماه ضمن تأمین نظر هیأت نظارت تقاضای تجدید نظر نمایند.

تبصره ۱. در صورت امتناع هیأت نظارت دانشگاه از صدور پروانه و یا اعتراض هیأت مؤسس تشكل به نظرات هیأت نظارت درباره اساسنامه تشكل، هیأت مؤسس می تواند اعتراض خود را به هیأت نظارت مرکزی (موضوع ماده ۵ این آین نامه) ارسال نماید و هیأت نظارت مرکزی موظف است ظرف حداکثر مدت دو ماه نسبت به اعتراض واصله رسیدگی و اعلام نظر نماید.

تبصره ۲. هر نوع تغییر در اساسنامه منوط به تأیید هیأت نظارت دانشگاه می باشد.

۳-۷. حد نصاب تعداد اعضای تشكل های دانشجویی با احتساب هیأت مؤسس ۳ درصد کل دانشجویان آن دانشگاه و حداقل ۵۰ نفر می باشد.

۳-۸. حد نصاب تعداد اعضای تشكل های هیأت علمی با احتساب هیأت مؤسس ۵ درصد کل اعضای هیأت علمی آن دانشگاه و حداقل ۱۰ نفر می باشد.

فصل سوم - نظارت:

ماده ۴. به منظور حمایت از حقوق سیاسی و اجتماعی دانشگاهیان و انجام وظایف مقرر در این آین نامه، هیأت نظارت در هر دانشگاه با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

۱-۴. ترکیب هیأت نظارت دانشگاه:

الف. رئیس دانشگاه (رئیس هیأت).

ب. مسئول نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه.

ج. نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد.

۲-۴. وظایف هیأت نظارت دانشگاه:

الف. بررسی اساسنامه و صلاحیت اعضای مؤسس تشكل های اسلامی.

ب . اعلام موافقت اصولی و صدور پروانه فعالیت برای تشكل های اسلامی.

ج . صدور مجوز انجام فعالیت تشكّلها (موضوع بند ۲-۱ آین نامه).

د . نظارت بر حسن اجرای انتخابات تشكّل های اسلامی .

ه . رسیدگی به تخلفات تشكّلها براساس آین نامه مربوط.

و . رسیدگی به شکایات واصل شده از سوی اشخاص حقیقی و حقوقی در ارتباط با فعالیت های تشكّل های اسلامی.

ز . توافق و یا لغو پروانه فعالیت تشكّل های اسلامی.

تبصره : هیأت نظارت دانشگاه می تواند پس از تایید هیأت مرکزی نظارت بخشی از وظایف خود را شامل بندهای (ج ، د ، ۵ ، و) به شورایی متشکل از معاونت دانشجویی و فرهنگی دانشگاه ، معاونت دفتر نهاد نمایندگی در دانشگاه و نماینده وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و

دانشگاه آزاد اسلامی حسب مورد تفویض نماید.

ماده ۵. به منظور انجام وظایف مقرر در این آیین نامه، هیأت نظارت مرکزی در وزارت خانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی با ترکیب و شرح وظایف زیر تشکیل می شود:

۱-۵. ترکیب هیأت نظارت مرکزی:

الف) وزیر یا رئیس دستگاه.

ب) رئیس نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه ها.

ج) یکی از معاونان وزیر یا رئیس دستگاه به انتخاب وی.

د) یک نفر از رؤسای دانشگاه ها حسب مورد.

ه) نماینده شورای عالی انقلاب فرهنگی.

و) در مواردی که مسائل مربوط به بسیج دانشجویی در هیأت نظارت مرکزی مطرح شود فرمانده نیروی مقاومت بسیج با حق رأی در آن هیأت حضور خواهد داشت.

۲-۵. وظایف هیأت نظارت مرکزی:

الف. رسیدگی نسبت به درخواستهای تجدیدنظر در تصمیمات هیأت نظارت دانشگاه ها و تخلفات آنها حداقل طرف مدت دو ماه.

ب. تدوین و تصویب دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه حسب مورد.

ج. تدوین و تصویب آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشكیلهای اسلامی.

ماده ۶. کلیه تشكیلهای اسلامی دانشگاهیان که براساس مصوبه جلسه ۲۶۵ مورخ ۷۰/۰۸/۲۸ شورای عالی انقلاب فرهنگی تشکیل شده اند قانونی اند و رسمیت دارند.

۱-۶. فعالیت های کلیه تشكیلهای اسلامی دانشگاهی از تاریخ تصویب براساس مفاد این آیین نامه خواهد بود.

۲-۶. تشكیل های اسلامی مزبور موظفند حداکثر در ظرف یک سال اساسنامه های خود را با این آیین نامه تطبیق دهند.

۳-۶. چنانچه براساس تشخیص هیأت نظارت مرکزی، هر کدام از تشكیل های مزبور حائز شرایط نبودند با آن تشكیل برخورد قانونی صورت می گیرد.

ماده ۷-۵. مسئولیت هماهنگی و توزیع عادلانه کمکهای دانشگاه به تشكیلها بر عهده هیأت نظارت خواهد بود.

۷-۱. مسئولان ذیربطر تنهای مجازند به تشكیل هایی تسهیلات ارائه داده و یا اجازه استفاده از امکانات دانشگاه ها را بدھند که مجوز فعالیت را طبق این آیین نامه دریافت کرده باشند.

ماده ۸. دستورالعمل های اجرایی این آیین نامه و همچنین آیین نامه رسیدگی به شکایات و تخلفات تشكیل های اسلامی در جلسه مشترک هیأت های نظارت مرکزی وزارت خانه های علوم ، تحقیقات و فناوری و بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه آزاد اسلامی در محل دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و در شکل واحد به تصویب نهایی می رسد.

آیین نامه فوق در ۵ ماده و ۸ تبصره در جلسه ۴۴۸ مورخ ۱۳۷۸/۶/۹ شورای عالی انقلاب فرهنگی به تصویب رسید و از تاریخ تصویب ، آیین نامه های مغایر با آن ملغی شد و موارد ذیل طی جلسات آنی شورا مصوب و به آیین نامه افزوده شد:

- تبصره ۲ الحاقی به بند ۱-۲ مصوب جلسه ۵۱۱ مورخ ۱۳۸۱/۱۱/۸
- تبصره الحاقی به بند ۳-۲ آیین نامه مصوب جلسه ۴۹۳ مورخ ۱۳۸۰/۱۱/۹
- بند " و " ماده ۵ (ترکیب هیأت نظارت مرکزی) مصوب جلسه ۴۷۲ مورخ ۷۹/۱۰/۱۳
- مواد ۶ تا ۸ مصوب جلسه ۴۴۹ مورخ ۱۳۷۸/۰۷/۰۶